

หลักเกณฑ์การพิจารณาการขอเปิดสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้า
และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ต่างประเทศในประเทศไทย

รัฐบาลไทยในฐานะรัฐผู้รับกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาการขอเปิดสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้า และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ในประเทศไทย โดยสอดคล้องกับอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล ค.ศ. ๑๙๖๓ ดังนี้

๑. การขอเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์และการแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ รวมทั้งการขอเลื่อนฐานะ
/ยกระดับ

๑.๑ ขั้นตอน

๑.๑.๑ รัฐผู้ส่งต้องมีหนังสือแจ้งคำขอมายังรัฐบาลไทยในการขอความเห็นชอบในการเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ทั้งนี้ อาจขอแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลมาในคราวเดียวกันก็ได้การแจ้งจะต้องแจ้งผ่านช่องทางทูต (ผ่านสถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ หรือผ่านกระทรวงการต่างประเทศ) พร้อมแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(ก) วัตถุประสงค์และเหตุผลในการเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ เขตกงสุล ภารกิจและขอบเขตความรับผิดชอบของสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ โดยเฉพาะข้อมูลความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน การให้บริการงานด้านกงสุล และการคุ้มครองดูแลคนชาติในเขตกงสุลซึ่งรัฐผู้ส่งมีคำขอเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ซึ่งรวมถึงกรณีการขอขยายเขตกงสุลของสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ที่มีอยู่เดิมด้วย

(ข) ข้อมูลที่อยู่ ภาพถ่ายสี และรายละเอียดสถานที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งของสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เพื่อการพิจารณาความเหมาะสมด้านการรักษาความปลอดภัยของฝ่ายไทย และเพื่อความสอดคล้องกับภารกิจที่จะปฏิบัติ

(ค) ชื่อบุคคลที่จะเสนอขอแต่งตั้งเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ พร้อมประวัติ ภาพถ่ายสี และข้อมูลการติดต่อ เพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและคุณสมบัติ โดยอาจระบุวาระการดำรงตำแหน่งด้วย

(ง) รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบของกงสุลกิตติมศักดิ์

๑.๑.๒ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลไทยแล้ว รัฐผู้ส่งต้องยื่นสัตยาบันตราตั้งฉบับจริงแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ให้รัฐบาลไทย เพื่อจะได้ออกอนุมัติบัตรรับรองให้กงสุลกิตติมศักดิ์ต่อไป

การเริ่มปฏิบัติหน้าที่ของกงสุลกิตติมศักดิ์จะกระทำได้ต่อเมื่อรัฐบาลไทยได้ออกอนุมัติบัตรให้แล้วเท่านั้น

๑.๑.๓ รัฐผู้ส่งอาจขอให้เลื่อนฐานะกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์เมื่อกงสุลกิตติมศักดิ์ผู้นั้นได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐบาลไทยได้ออกอนุมัติบัตร รวมทั้ง อาจขอให้เปลี่ยนชื่อเรียกของสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไปในคราวเดียวกัน

หากตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลของสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ว่างลง การกำหนดชื่อเรียกของสถานทำการทางกงสุลให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติต่างตอบแทน (Reciprocity)

๑.๑.๔ ในกรณีที่มิถงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์อยู่แล้ว รัฐผู้ส่งอาจขอแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ เพื่อช่วยงานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ในสถานทำการทางกงสุลเดียวกันได้ แต่กงสุลกิตติมศักดิ์จะพ้นหน้าที่ไปพร้อมกับกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ด้วยไม่ว่าสาเหตุใด ๆ ก็ตาม

๑.๑.๕ รัฐผู้ส่งหรือกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์หรือกงสุลกิตติมศักดิ์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลอาจขอแต่งตั้งรองกงสุลกิตติมศักดิ์เพื่อช่วยงานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ หรือกงสุลกิตติมศักดิ์ในสถานทำการทางกงสุลเดียวกันได้ แต่รองกงสุลกิตติมศักดิ์จะพ้นหน้าที่ไปพร้อมกับกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์หรือกงสุลกิตติมศักดิ์ด้วยไม่ว่าสาเหตุใด ๆ ก็ตาม

๑.๑.๖ ในกรณีที่รัฐผู้ส่งขอย้ายสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่งในภายหลัง จะต้องได้รับความยินยอมจากรัฐบาลไทย และจะต้องส่งสัญญาบัตรตราตั้งฉบับใหม่ให้ด้วย

๑.๑.๗ ทั้งนี้ รัฐบาลไทยจะออกอนุมัติบัตรให้กับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลเท่านั้น (หากในสถานทำการทางกงสุลมีกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์แล้ว จะไม่มีการออกอนุมัติบัตรให้กับกงสุลกิตติมศักดิ์หรือรองกงสุลกิตติมศักดิ์)

๑.๑.๘ หลังจากที่ตั้งกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์/กงสุลกิตติมศักดิ์ลาออกหรือพ้นหน้าที่ รัฐผู้ส่งไม่แจ้งชื่อบุคคลที่จะเสนอขอแต่งตั้งเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์คนใหม่ให้ฝ่ายไทยพิจารณา หรือไม่แจ้งปิดสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์/สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ภายในระยะเวลา ๒ ปี ฝ่ายไทยจะถือว่าสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์/สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ดังกล่าวปิดทำการเป็นการถาวร และรัฐผู้ส่งต้องขอรับความเห็นชอบจากฝ่ายไทยใหม่ หากประสงค์ที่จะเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ดังกล่าวในอนาคต

๑.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอของรัฐผู้ส่ง

๑.๒.๑ พิจารณาวัตถุประสงค์/เหตุผลในการขอเปิด/เขตกงสุล/ภารกิจและขอบเขตความรับผิดชอบของสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าตามความจำเป็นและความเหมาะสม โดยกระทรวงฯ พิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ดังนี้

(ก) รัฐผู้ส่งมีสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในประเทศไทยได้ไม่เกิน ๒ แห่ง หรือตามหลักปฏิบัติต่างตอบแทน โดยคำนึงถึงภารกิจในการคุ้มครองคนชาติของไทยในรัฐผู้ส่งด้วย อนึ่ง ในกรณีที่รัฐผู้ส่งมีสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้ามากกว่า ๒ แห่งอยู่แล้วในประเทศไทย ให้ทำการต่อไปได้ จนกว่าหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลที่เกี่ยวข้องจะพ้นหน้าที่

(ข) รัฐผู้ส่งอาจกำหนดเขตกงสุลเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมหลายจังหวัด และให้รัฐผู้ส่งกำหนดเขตกงสุลตามภารกิจและความจำเป็น โดยสถานทำการทางกงสุลต้องตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นเขตกงสุลหลัก

(ค) การกำหนดเขตกงสุลหลักซึ่งจะเป็นชื่อเรียกของสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าให้กำหนดเป็นระดับจังหวัด เขตกงสุลหลักต้องครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดและไม่อนุญาตให้ครอบคลุมเฉพาะบางเมือง เขต/อำเภอ แขวง/ตำบล หรือพื้นที่ในจังหวัดนั้น ๆ

(ง) การกำหนดเขตกงสุลให้กำหนดเป็นจังหวัดที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกับที่ตั้งของสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าหรือจังหวัดที่มีเขตต่อเนื่องหรือมีความใกล้เคียงทางภูมิศาสตร์

(จ) สถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าที่มีเขตกงสุลครอบคลุมทั่วประเทศไทย ในหลักการควรตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นสามารถพิจารณาอนุมัติให้มีที่ตั้งในจังหวัดอื่นได้เป็นรายกรณี

๑.๒.๒ พิจารณาเรื่องสถานที่ตั้งและเขตก่งสุลของสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้า

(ก) ไม่อนุญาติการขอเปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในเขตกรุงเทพมหานคร ในขณะที่มีคณะผู้แทนทางทูตอยู่แล้ว และไม่อนุญาติให้คงสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในกรุงเทพมหานครที่มีอยู่เดิม หากประสงค์ที่จะเปิดคณะผู้แทนทางทูตในกรุงเทพมหานคร

(ข) ไม่อนุญาติการขอเปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในเขตกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดที่มีสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลอาชีพเป็นหัวหน้าอยู่แล้ว และไม่อนุญาติให้คงสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าที่มีอยู่เดิม หากประสงค์ที่จะเปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลอาชีพเป็นหัวหน้าแห่งใหม่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดนั้น ๆ

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการตั้งสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในต่างจังหวัดอยู่แล้ว และต่อมารัฐผู้ส่งประสงค์จะเปิดคณะผู้แทนทางทูต หรือสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลอาชีพเป็นหัวหน้าในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัดเดียวกันกับสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในภายหลัง ให้สถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าดังกล่าวสามารถทำการต่อไปได้เป็นเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่หลักเกณฑ์ฯ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ หรือจนกระทั่งหัวหน้าสถานทำการทางก่งสุลดังกล่าวพ้นหน้าที่ และเมื่อหัวหน้าสถานทำการทางก่งสุลดังกล่าวพ้นหน้าที่แล้ว ให้ปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดดังกล่าว โดยไม่สามารถขอแต่งตั้งก่งสุลกิตติมศักดิ์ในฐานะหัวหน้าสถานทำการทางก่งสุลคนใหม่ได้

(ค) ไม่อนุญาติการขอเปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าที่มีเขตก่งสุลเช่นเดียวกับสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลอาชีพเป็นหัวหน้า และสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้าของรัฐผู้ส่งที่มีอยู่เดิม

๑.๒.๓ พิจารณาคำขอของรัฐผู้ส่งโดยคำนึงถึงหลักปฏิบัติต่างตอบแทน

๒. คุณสมบัติของบุคคลที่เสนอขอแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์

๒.๑ รัฐบาลไทยจะพิจารณาคำขอแต่งตั้งเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์ตามคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ เป็นบุคคลสัญชาติไทย หรือสัญชาติรัฐผู้ส่ง

๒.๑.๒ เป็นบุคคลผู้มีถิ่นพำนักในจังหวัดที่ตั้งของสถานก่งสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ /สถานก่งสุลกิตติมศักดิ์ หรือสถานที่ที่รัฐผู้ส่งเสนอให้เปิดสถานทำการทางก่งสุลที่มีเจ้าพนักงานก่งสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้า มีความคุ้นเคยกับพื้นที่ และมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานในจังหวัดที่อยู่ในเขตก่งสุล

ในกรณีบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อมีสัญชาติรัฐผู้ส่ง บุคคลดังกล่าวต้องมีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทย หรือได้รับอนุญาติให้พำนักในประเทศไทยแบบระยะยาวด้วย

๒.๑.๓ มีหลักฐานมาแสดงประกอบการพิจารณาว่า เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต อันมีหลักแหล่ง สามารถตรวจสอบได้ และมีฐานะทางการเงินมั่นคง

๒.๑.๔ เป็นบุคคลที่รัฐผู้ส่งรับรองว่า ไม่มีประวัติอาชญากรรมและไม่เคยต้องคำพิพากษาให้รับโทษจำคุกในคดีอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒.๑.๕ ไม่เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น เพื่อหลีกเลี่ยงประเด็นปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และคู่สมรสต้องไม่เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังกล่าวด้วย

๒.๑.๖ ไม่ดำรงตำแหน่ง และ/หรือ จะไม่สมัครเป็นเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ ของประเทศอื่น

๒.๒ ข้อบัญญัติข้างต้นของหลักเกณฑ์ตามข้อ ๒ จะไม่มีผลใช้บังคับกับเจ้าพนักงาน กงสุลกิตติมศักดิ์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนที่หลักเกณฑ์ฯ ใช้บังคับ โดยให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะลาออกหรือพ้นหน้าที่

๓. การสิ้นสุดหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์

๓.๑ การสิ้นสุดหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์จะสิ้นสุดลง ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

๓.๑.๑ ครบวาระการดำรงตำแหน่งและไม่ได้รับการต่ออายุการดำรงตำแหน่ง

๓.๑.๒ เกษียณอายุและไม่ได้รับการต่ออายุการดำรงตำแหน่ง

๓.๑.๓ ลาออก

๓.๑.๔ ต้องคำพิพากษาให้รับโทษจำคุกในคดีอาญาเว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๓.๑.๕ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด

๓.๑.๖ เป็นบุคคลล้มละลาย

๓.๑.๗ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

๓.๑.๘ รัฐผู้ส่งแจ้งกระทรวงการต่างประเทศว่า หน้าที่ของบุคคลดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว

๓.๑.๙ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเสียชีวิต

๓.๑.๑๐ ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง

๓.๑.๑๑ การพ้นหน้าที่ตามข้อ ๑.๑.๔ และ ๑.๑.๕

๓.๒ รัฐผู้ส่งต้องมีหนังสือแจ้งการสิ้นสุดหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์มายัง รัฐบาลไทยผ่านช่องทางทางการทูต

๓.๓ รัฐบาลไทยสามารถเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ อนุมัติบัตร หรือ ระบุ/ยุติ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ได้ทุกเมื่อ หากความประพฤติไม่เหมาะสมหรือด้วยเหตุอื่นใด อันสมควร

โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

*****